

Rättsläkare rekryteras från utlandet

Rättsmedicinalverket måste nu vända sig utomlands för att rekrytera rättsmedicinare. Kampanjer för att locka svenska läkarstuderande att välja rättmedicin har varit måttligt framgångsrika.

■ – Det handlar ju om en udda specialitet som fordrar ett särskilt intresse för både medicin och juridik, säger Ulf Westerberg som är generaldirektör för Rättsmedicinalverket.

Idag har Rättsmedicinalverket 25 anställda rättsmedicinare, varav 22 är i tjänst. Antalet ärenden, som rättsmedicinerna på uppdrag av polis- och åklagarmyndigheter handlägger, är cirka 5 500 per år.

Ur personalhänseende har Rättsmedicinalverket levt riskabelt under många år, menar Ulf Westerberg. Av de fyra verksamhetsgrenarna rättsmedicin, rättsgenetik, rättspsykiatri och rättskemi, är det rättsmedicin som är hårdast

drabbat. Förändringar i form av att lägga över fler ärenden på den allmänna hälso- och sjukvården har inte varit så lyckade.

– I Stockholm, som är ett av landets sex rättsläkardistrikt, lämnade vi för några år sedan över allt fler ärenden som handlade om levnadsundersökningar – på brottsoffer och gärningsmän – till den allmänna hälso- och sjukvården. Nu har vi återgått till att ta hand om dessa själv, säger Ulf Westerberg.

Tolv nya för lite

Tolv nya rättsmedicinare är under utbildning. Trots att man därmed med god marginal bör passera målet, som är 30 rättsmedicinare i tjänst, menar Ulf Westerberg att det ändå är otillräckligt.

– Det är för få som är under utbildning. Dels finns det alltid några som inte fullföljer utbildningen, dels har vi rättsmedicinare som snart går i pension, säger Ulf Westerberg.

– Men det finns också en begränsning i utbildningsmöjligheterna eftersom det

handlar om en liten specialitet samtidigt som de som utbildas måste handledas av specialister. Vi hade dock tänkt ta in fler till den femåriga utbildningen, men intresset var tyvärr ganska svalt.

Nu vänder sig Rättsmedicinalverket utomlands för att rekrytera utbildade rättsmedicinare. Verket har redan lyckats locka över två tyska, två danska och en polsk rättsmedicinare till Sverige. Men det räcker inte.

– Vi gör inga riktade rekryteringskampanjer utan utnyttjar i stället de känningar som våra redan anställda rättsmedicinare har, säger Ulf Westerberg.

– Samtidigt innebär rekrytering från våra grannländer ett problem, eftersom bristen på rättsmedicinare även gäller i dessa. Får vi över någon till oss ökar problemet i det aktuella landet. Därför försöker vi vända oss längre bort, bland annat till Tyskland.

Peter Örn

peter.orn@lakartidningen.se

Brist på handledare hinder för utländska läkare

Läkarförbundet avråder från att fler utländska läkare rekryteras till primärvården i Örebro läns landsting.

■ I ett remissvar till Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS, avråder Läkarförbundet för närvarande från att fler läkare som inte är bekanta med den svenska primärvården rekryteras till primärvården i Örebro läns landsting. Det är första gången Läkarförbundet avrått från att ge utländska läkare arbetstillstånd.

I princip är förbundet positivt till arbetskraftsinvandring av läkare under förutsättning att man inte gör avkall på de invandrade läkarnas professionella kompetens och att det finns tillräckligt utrymme för handledning.

Örebro läns landsting har hos AMS sökt dispens för att kunna rekrytera 14 estniska läkare. Av de 14 läkarna skulle sex vara allmänläkare, fyra psykiatrer, två radiologer och två ortopedier. Ansökan har gått på remiss till Läkarförbundet. Men Örebro läns läkarförening anser att de ordinarie läkarna i primärvården inte har utrymme för att handleda fler nya läkare för närvarande.

Tar tid att lära sig rutiner

Eva-Britt Jansson är ordförande i DLF i Örebro och även studierektor för ST-läkarna i primärvården. Hon berättar att primärvården för närvarande har fem

polska läkare som fick sin legitimation för ett år sedan, som nu arbetar på vårdcentraler. Till årsskiftet kommer ytterligare tio polska läkare. Därtill finns fem tyska läkare och 25 svenska ST-läkare. Tillsammans blir det många att handleda för de drygt 100 ordinarie primärvårdsläkarna. Gränsen för ett bra mottagande går vid tio nya ST-läkare per år, anser läkarföreningen. Dessutom kräver t ex de polska läkarna mer handledning än svenska ST-läkare.

– De kan inte våra rutiner. Arbetsgivaren hoppas att man får en fix och färdig allmänläkare, med det är inte en svensk specialist som kommer. Allmänläkarspecialiteten finns inte som specialitet på samma sätt i andra länder. Och man lär sig svenska på sex, sju månader, men primärvården bygger också mycket på en icke-verbal kommunikation och att man hinner skaffa sig en kulturell kompetens för att förstå patienten.

– Vi vill att arbetsgivaren följer upp hur det gått för dem vi redan har innan man kontrakterar fler. Fungerar det bra? Klarar vi att ge den handledning som behövs? säger Eva-Britt Jansson.

De utländska läkare som tidigare rekryterats har främst placerats på vårdcentraler med många vakanser. Då ökar risken för att integrationen i sjukvårdssamhället misslyckas och »inte minst med hänsyn till den främlingsfientlighet som finns på många håll får inte avkall

göras på de utländska läkarnas professionella utveckling«, skriver läkarföreningen i sitt svar till förbundet och uttrycker oro för att det annars skapas ett B-lag av läkare inom landstinget.

Estniska läkare till Värmland

Vad gäller rekrytering av estniska läkare till de andra specialiteterna torde det finnas utrymme, anser läkarföreningen och förbundet, »men provtjänstgöringen bör förläggas till enheter utan uttalad vakanssituation«. Något beslut är ännu inte fattat av AMS.

– Övriga remissinstanser har inte sagt nej, men Läkarförbundet väger väldigt tungt, säger Lennart Danielsson på AMS.

Tidigare har Värmlands läns landsting fått dispens för att kontraktera 20 estniska läkare. De kommer till Värmland vid årsskiftet.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

Inte bara fler utländska läkare

■ Andelen utlandsfödda landstingsanställda ökar generellt, men ökningen är störst i läkarkåren, enligt en kartläggning som Landstingsförbundet gjort. Andelen landstingsläkare födda i utlandet var år 2000 19,5 procent. År 2001 var siffran 20,7, vilket är en ökning med 8,5 procent. (LT)